

Informatīvais ziņojums

“Par 2018.gada 24.maija Euro grupas un 2018.gada 25.maija Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes sanāksmēs izskatāmajiem jautājumiem”

Š.g. 24. un 25.maijā Briselē notiks Euro grupas un Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes (ECOFIN) sanāksme.

Euro grupās plānots pārrunāt aktuālākos ekonomikas un finanšu jautājumus. Tiek plānots pārrunāt Grieķijas esošo situāciju, Eiropas Komisijas pavasara prognozes, tematiski diskutēt par izdevumu pārskatīšanu un attiecīgi paplašinātajā formātā diskutēt par Ekonomikas un monetārās savienības (EMU) padziļināšanu, vērtējot Banku savienības izveides pabeigšanas tālāko rīcību un Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM) nākotnes lomu.

Savukārt ECOFIN plānots diskutēt par Banku pakotni, pasākumiem, lai stiprinātu administratīvo sadarbību pievienotās vērtības nodokļa (PVN) jomā, (iesp.) par PVN vispārējo apgriezto maksāšanas sistēmu, (iesp.) par PVN e-publikācijām un noslēgumā plānots apstiprināt Padomes secinājumus par 2018.gada Padziļinātajiem pārskatiem un Valstu specifisko rekomendāciju ieviešanu un par 2018.gada Novecošanas ziņojumu.

Izvērstāka informācija par Euro grupā plānotajām viedokļu apmaiņām par sekojošiem jautājumiem:

Grieķija – esošā situācija

Sanāksmē plānots informēt par Trešās ekonomikas stabilizācijas programmas Grieķijai (turpmāk - programma) pašreizējo situāciju.

Programmas pēdējā (ceturtā) pārskata noslēgšanai tika noteikti vairāk kā 80 galvenie ieviešamie pasākumi. Ieviešamie pasākumi aptver visus Saprāšanās memorandā paredzētos četrus galvenos reformu virzienus: (i) fiskālās ilgtspējas atjaunošana; (ii) finanšu stabilitātes nodrošināšana; (iii) izaugsmes un konkurētspējas nodrošināšana un investīciju piesaiste; (iv) valsts pārvaldes uzlabošana, piemēram, līdz 2018.gada maijam jāapstiprina vidēja termiņa budžets 2018.-2022.gadam, jāturpina nodokļu politikas reformu, jāpilnveido ēnu ekonomikas apkarošanu, jāpārvērtē nekustamā īpašuma nodoklis, jāsamazina ienākumus nenesošo aizdevumu līmeņa samazināšana, jāturpina valsts ieņēmumu iekasēšanas un parāda pārvaldības uzlabošana, jāievieš veselības izdevumu efektīvizēšanas pasākumi, jāturpina iepirkumu procesa

Deklasificēts saskaņā ar FM 07.04.2020.vēstuli Nr.13.7-13/12/1794 (reģ. Nr.SAN-64)

DEKL_FMzino_180518.docx

centralizēšanu, jāaktualizē valsts korupcijas novēršanas plāns, jāpabeidz darba tirgus institucionālās sistēmas pārskatīšanu, sociālās labklājības pārskatīšanu, vairāku pasākumu pabeigšana investīciju licencēšanas reformas kontekstā.

Tiek plānots, ka programmas ceturtnā pārskata noslēgšana būs š.g. jūnijā. Sanāksmes laikā informēs par panākto progresu pasākumu ieviešanā un par ekspertu līmeņa vienošanās panākšanas progresu. Atēnās atrodas tehniskā misija, lai konstatētu progresu un panāktu vienošanos ekspertu līmenī līdz š.g. 20.maijam.

Sanāksmes laikā ministrus informēs par Grieķijas parāda ilgtspējas analīzi un panākto progresu starp Eiropas institūcijām un Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) par pieņēmumiem, tuvinot prognožu atšķirības.

Vispārīga informācija:

- Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM) programma ilgs līdz 2018.gada 20.augustam un kopumā Grieķija programmas ietvaros ir saņēmusi 45,9 mljrd. *euro* no pieejamiem 86 mljrd. *euro*.
- SVF 2017.gada 20.jūlijā principiāli apstiprināja piesardzības aizdevuma programmu Grieķijai, ar pieejamu 1,3 mljrd. SDR (aptuveni 1,6 mljrd. *euro*) aizdevumu Grieķijai. Aizdevums būs pieejams, kad Eiropas partneri sniegs specifiskas un ticamas garantijas par pasākumiem, lai atjaunotu Grieķijas parāda ilgtspēju. SVF programma ilgs līdz 2018.gada 31.augustam.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Latvijas nostāja¹ ir, ka netiek atbalstīti nekādi parāda restrukturizēšanas risinājumi (ne parāda norakstīšana, ne iespējamā budžeta primārās bilances mērķu pārskatīšana, kas, iespējams, var ietekmēt Grieķijas valsts parādu un tā restrukturizācijas pasākumu apjomu), kas radītu nepieciešamību Latvijai rezervēt no valsts budžeta jaunus finanšu līdzekļus iemaksai ESM.

Ekonomikas situācija euro zonā – Eiropas Komisijas pavasara prognozes

Euro grupas sanāksmes laikā plānota ministru viedokļu apmaiņa par š.g. 7.maijā publicētajām Eiropas Komisijas pavasara prognozēm.

Sanāksmes laikā Eiropas Komisija prezentēs š.g. 7.maijā atjaunotās ekonomiskās prognozes. Ņemot vērā Eiropas Komisijas sniegto informāciju tiek norādīts, ka *euro* zonas izaugsmes rādītāji pārsniedza 2017.gada prognozes, IKP pieaugumam sasniedzot 10 gadu augstāko līmeni (2,4%). Sagaidāms, ka izaugsme saglabāsies

¹ Spēkā ir 2015.gada 17.augusta Ministru kabineta sēdē apstiprinātā nacionālā pozīcija Nr.1 "Par nepieciešamajiem pasākumiem, kas jāveic Grieķijai, lai stabilizētu situāciju, un nepieciešamajiem lēmumiem Grieķijas makroekonomiskās korekcijas programmas noslēgšanai".

spēcīga arī 2018.gadā un nedaudz palēnināsies 2019.gadā, pieaugot attiecīgi par 2,3% un 2,0% gan ES, gan *euro* zonā.

Privātais patēriņš joprojām ir spēcīgs, kamēr eksports un investīcijas arī pieaug. Bezdarbs turpina samazināties un ir sasniedzis aptuveni pirmskrīzes līmeni. Taču ekonomika ir vairāk pakļauta ārējiem riska faktoriem, kas ir nostiprinājušies un kļuvuši negatīvāki.

Spēcīga izaugsme veicina budžeta deficīta un parāda līmeņa tālāku samazināšanos un darba tirgus apstākļu uzlabošanu. *Euro* zonas kopējais deficīts tiek prognozēts un tagad ir mazāks par 1% no IKP, un tiek prognozēts, ka šogad visās *euro* zonas dalībvalstīs tas būs mazāks par 3%.

Latvijas nostāja *Euro* grupā

Latvija pieņem zināšanai Eiropas Komisijas pavasara ziņojumā paustās prognozes.

Tematiskā diskusija par izaugsmi un nodarbinātību – izdevumu pārskatīšana

Sanāksmes laikā tiek plānots pārrunāt 2018.gada 8.maijā publicēto dokumentu "Publisko finanšu kvalitāte: iesaistīšanās uzlabošana izdevumu pārskatīšanā (*QUALITY OF PUBLIC FINANCES: ENHANCING OWNERSHIP IN SPENDING REVIEWS*)"

Euro grupa 2016.gada septembrī aicināja *euro* zonas dalībvalstis aktīvi izmantot izdevumu pārskatīšanu un apstiprināja kopīgu principu kopumu, lai uzlabotu izdevumu sadali. Lai nodrošinātu periodisku uzraudzību, *Euro* grupa aicināja savas sagatavošanas komitejas un Eiropas Komisiju izstrādāt darba plūsmu par paraugprakses apmaiņu un pieredzi, kas gūta, veicot *euro* zonas dalībvalstu veiktos pārskatus, izmantojot kopīgos principus kā atsauces punktus.

Eiropas Komisija 2017.gadā veica aptauju par izdevumu pārskatīšanu, lai raisītu diskusiju, kā labāk veicināt izvērtējamo iestāžu labāku iesaistīšanos (*ownership*) savu izdevumu izvērtēšanā. Eiropas Komisija konstatēja piecas jomas, kas dalībvalstīm nepieciešamas veiksmīgai izdevumu pārskatīšanai: 1) veicināt izvērtējamās iestādes iesaistīšanos; 2) veidot detalizētus reformas piedāvājumus un ieviešanas ceļa karti; 3) veikt regulāru izdevumu izvērtēšanu, pilotprojektus un ietekmes izvērtējumu; 4) adekvāti resursi; 5) *ex-post* izvērtējums.

Eiropas Komisijas ziņojums tika prezentēts maijā dažādās komitejās (Ekonomikas politikas komitejā un Ekonomikas un finanšu jautājumu komitejā), koncentrējoties uz diskusijas jautājumu: *Kā veicināt iestāžu iesaistīšanos izdevumu pārskatīšanā?* Galvenais secinājums bija, ka lielākā problēma, kas ir saistīta ar izdevumu pārskatīšanas efektivitāti, ir izvērtējamās iestādes ieinteresētība uzņemties iniciatīvu (jeb *ownership by administration under review*). Eiropas Komisija secina, ka lielāka ietekme uz kvalitatīvu izdevumu pārskatīšanu ir politiskam uzstādījumam, nekā

dažādiem stimuliem, kas veicinātu pašai izvērtējamai iestādei veikt savu izdevumu pārskatīšanu.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvijas pieņem zināšanai pausto informāciju.

Latvijas nostāja ir, ka Valsts budžeta izdevumu pārskatīšana ir viens no pamatrīkiem, kā nodrošināt publiskā finansējuma un politikas plānošanas stratēģisko prioritāšu sasaisti, kā arī regulāri un sistemātiski novērtējot finansējuma izlietojuma efektivitāti var veicināt iecerēto rezultātu efektīvu sasniegšanu².

Izvērstāka informācija par paplašinātajā Euro grupā plānotajām viedokļu apmaiņām par sekojošiem jautājumiem:

Ekonomikas un monetārās savienības (EMU) padziļināšana – Banku savienības izveides pabeigšanas tālākā rīcība un Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM) nākotnes loma

Sanāksmes laikā tiek plānots pārrunāt EMU padziļināšanu, vērtējot Banku savienības izveides pabeigšanu un ESM nākotnes lomu.

- **Banku savienības izveides pabeigšanas tālākā rīcība**

Banku savienības izveidē līdz šim ir panākts ievērojams progress – izveidots Vienotais uzraudzības mehānisms, Vienotais noregulējuma mehānisms, Vienotais noregulējuma fonds, vienotu noteikumu kopums, ko piemēro visām bankām Eiropas Savienībā. Lai izveidotu Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmu (EDIS), kas garantē iedzīvotāju noguldījumus Banku savienībā centrālā līmenī, ir nepieciešams progress attiecībā uz riska mazināšanas pasākumiem finanšu sektorā. Ir nepieciešams vienoties par pasākumiem risku mazināšanai un dalīšanai ES banku sektorā. Svarīgi ir to paveikt šobrīd, kad ir labvēlīga ekonomiskā situācija un nākamā krīze vēl nav pienākusi.

2017.gada decembrī Euro samitā iekļaujošā formātā, kurā galvenā uzmanība tika pievērsta euro zonas reformai, lielākā daļa vadītāju piekrita koncentrēt turpmāko darbu, lai pabeigtu Banku savienības izveidi un turpinātu attīstīt Eiropas Stabilitātes mehānismu. Attiecībā uz Banku savienību tas nozīmē nodrošināt, ka tiek ievērota 2016.gada jūnija ECOFIN ceļa karte, apspriežot tās turpmāku padziļināšanu un

² Atbilstoši Latvijas veiktajam novērtējumam 2017.gada izdevumu pārskatīšanas rezultāti 2018.gadā veido 81,1 milj. euro, 2019.gadā 73,1 milj. euro. Izdevumu pārskatīšanas rezultāti atspoguļo ministrijām potenciāli pieejamos (iekšējos) finanšu resursus aktuālo prioritāšu finansēšanai, tajā skaitā resursus, ko ministrijas ir novirzījušas tādu mērķu finansēšanai, kas ir atšķirīgi no resursu sākotnējā piešķiršanas mērķa.

paplašināšanu, ja tas ir vajadzīgs, un precizējot konkrētus pasākumus riska samazināšanas un riska dalīšanas jomā.

Šie jautājumi sīkāk ir izskatīti dažādos Padomes formātos. Finanšu pakalpojumu komiteja (FSC) savā ziņojumā *Euro* grupai par 2016.gada 17.jūnija Banku savienības ceļa kartē sasniegtā progresa novērtēšanu galveno uzmanību pievērš šādām tēmām:

- Kritēriju/rādītāju saraksts

Kopumā tika panākta vienošanās par FSC piedāvātajiem sešiem rādītājiem – kapitāla rādītāju, sviras rādītāju, likviditātes rādītāju, stabila finansējuma rādītāju, ienākumus nenesošo aizdevumu (NPL) rādītāju, MREL (minimālās prasības atbilstīgām saistībām).

- Ziņošanas veids

Attiecībā uz ziņojumu sniegšanas veidu FSC kopumā piekrita, ka ik pēc 6 mēnešiem ir vajadzīgs regulārs novērtējums, savukārt viedokļi atšķīrās attiecībā uz to, vai būtu jāsigatavo kopīgs ziņojums vai katrai attiecīgajai iestādei atsevišķi. Lielākā daļa dalībnieku, tostarp attiecīgās iestādes un aģentūras, atbalstīja kopīga ziņojuma sigatavošanu, lai gan daži dalībnieki deva priekšroku atsevišķiem ziņojumiem.

- Indikatoru izmantošana

Attiecībā uz rādītāju izmantošanu kopumā tika panākta vienošanās par to, ka rādītājiem jābūt gan kvantitatīviem, gan kvalitatīviem, un tie būtu jāizmanto visaptveroša novērtējuma kontekstā kā līdzeklis, lai informētu politisko lēmumu pieņēmējus par progresa līmeni risku samazināšanā..

2018.gada 14.maija *Euro* grupas darba grupas (EWG) ietverošā formātā sanāksmes laikā tika prezentēts EWG prezidenta redzējums par mijiedarbību starp risku mazināšanas un risku dalīšanas pasākumiem:

Periods	Risku mazināšana	Risku dalīšana
Jūnijs, 2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. SSM (<i>Single Supervisory Mechanism</i>) NPL vadlīniju ieviešana; 2. (iespējams) Banku risku mazināšanas pakotnes apstiprināšana; 3. (iespējams) Pirmais ziņojums par risku mazināšanu un vienošanās par indikatoriem, kas nosaka risku mazināšanas progresu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vienošanās, ka SSM kļūst par SRM (<i>Single resolution mechanism</i>) <i>backstop</i> un pamata pamata principiem; 2. Vienošanās, kad uzsākt politiskas diskusijas par EDIS.
Decembris, 2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. NPL pakotnes apstiprināšana (<i>prudential backstop</i>); 2. Priekšlikums par minimālo maksātnespējas likumdošanas ietvaru harmonizāciju; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vienošanās par detalizētu plānu (<i>term sheet</i>) ESM pārveidei par <i>backstop</i>, ietverot tā izveides un ESM līguma pārskatīšanas datumu;

	<p>3. SRB (<i>Single Resolution Board</i>) pabeidz MREL (<i>Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities</i>) politikas veidošanu;</p> <p>4. Vienošanās par uzlabotu AML (<i>Anti Money Laundering</i>) organizēšanu;</p> <p>5. 2.ziņojums, kas balstās uz risku mazināšanai indikatoriem;</p> <p>6. Definīcija [un vienošanās] par EDIS etapiem (<i>benchmarks</i>).</p>	<p>2. Vienošanās par EDIS pamatprincipiem.</p>
--	---	--

- **Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM) nākotnes loma**

Dalībvalstu ministri tiks aicināti apmainīties viedokļiem par ESM reformu. Jautājums tiks skatīts *Euro* grupā ar mērķi gatavoties š.g. jūnija *Euro* Samitam, kurā plānots arī diskutēt par ESM reformu un, iespējams, vienoties, ka kopīgā atbalsta mehānisma kredītlinijas finansētājs ir ESM.

Jau kopš Vienotā noregulējuma fonda (SRF) izveides ir bijis uzdevums strādāt pie patstāvīga kopīgā atbalsta mehānisma, kas sniegtu atbalstu aizdevuma veidā SRF, ja tajā nepietiktu līdzekļu un tas tiktu atdots no banku iemaksām. Diskusijās kā viens no atbilstošākiem veidiem šīs funkcijas pildīšanai ir atzīts ESM. Vienlaikus atšķiras valstu viedokļi, kurā brīdī šo funkciju ESM sāk pildīt. Atsevišķas valstis izvirza kā priekšnoteikumu būtisku risku mazināšanu banku sektorā, līdz ESM sāk pildīt šo funkciju. Kopumā atbalstāms ESM kā kopīgā atbalsta mehānisma sniedzēju SRF kredītlinijas veidā.

Pašlaik tiek pārskatīti esošie ESM instrumenti un izvērtēti iespējami jauni instrumentu veidi, kā arī parāda ilgtspējas jautājumu programmu kontekstā izvērtēta kolektīvās rīcības klauzulas³ sistēmas pārveide. Darbs šajā virzienā ir procesā.

Latvijas nostāja *Euro* grupā

- **Banku savienības izveides pabeigšanas tālākā rīcība**

Latvija atbalsta pēc iespējas drīzāku vienošanās panākšanu par tiesību aktu priekšlikumu pakotni risku mazināšanai ES banku sektorā, tādējādi veicinot Banku savienības izveides pabeigšanu. Tas ir svarīgi pašlaik, kad ir labvēlīga ekonomiskā situācija un nākamā krīze vēl nav pienākusi. Vienlaikus mums ir svarīgi, lai kompromiss būtu sabalansēts, saglabājot līdzsvaru starp mītnes valstu un iesaistīto valstu kompetento iestāžu pilnvarām pārrobežu grupās ietilpstošo banku regulējumā un uzraudzībā.

³ Angliski - Collective Action Clauses (CACs)

Latvija uzskata, ka vienošanās par Banku pakotni veicinātu vienošanos par atbalsta mehānismu Vienotajam noregulējuma fondam (SRF).

Latvija atbalsta pēc iespējas ātrāku politisko diskusiju uzsākšanu par EDIS priekšlikumu, tiklīdz ir panākts pietiekams progress banku sektora risku mazināšanā. Svarīgs priekšnosacījums ir vienošanās panākšana par Banku pakotni risku mazināšanai. **Latvija uzskata**, ka ir nepieciešams ieviest kritērijus, kas ļautu objektīvi novērtēt, vai risku mazināšanā ir sasniegts pietiekams progress. **Latvija uzskata**, ka gadījumos, kur tas ir iespējams, kritērijam ir jābūt kvantitatīvam. **Latvija atzīst**, ka ienākumus nenesošie aizdevumi, maksātnespējas process, pašu kapitāla un attiecināmo saistību apjoms zaudējumu absorbcijai banku noregulējumā ir svarīgi risku mazināšanas pasākumi, un pozitīvi vērtē darbu pie atbilstošu kritēriju izstrādes. Svarīgi šajā darbā ņemt vērā dažādu valstu specifiku un ekonomikas cikliskumu, tāpēc ir jāatrod balanss starp kritēriju vienkāršību un elastību.

- **Eiropas Stabilitātes mehānisma (ESM) nākotnes loma**

Latvija atbalsta ESM attīstību par Eiropas Monetāro fondu un dod priekšroku saglabāt ESM kā starpvaldību formātu, līdz ar to Latvija nedod priekšroku priekšlikumam ESM integrācijai ES tiesību sistēmā un pārvaldības (lēmumu pieņemšanas procesa) izmaiņām.

Latvija uzskata, ka ESM attīstība ir jāvada tā, lai nebūtu nepieciešams grozīt ESM līgumu vairāk kā vienu reizi. Latvija uzskata, ka, ja nebūtu izvirzīti priekšlikumi veikt nozīmīgas reformas fiskālajā arhitektūrā, grozījumi ESM līgumā varētu būt saistīti tikai un vienīgi ar kredītlīnijas izveidi Vienotajam noregulējuma fondam (SRF).

Latvija atbalsta ESM instrumentu pārskatīšanu.

Latvija uzskata, ka ESM instrumenti, kas nevienu reizi nav lietoti, vēl nedod pamatu no tiem atteikties.

Latvija uzskata, ka ESM kredītlīnija ir atbilstošākais finanšu avots kopīgā atbalsta mehānisma finansēšanai, nodrošinot to, ka ESM līdzekļi tiek piešķirti aizdevuma veidā un atmaksāti no SRF iekasētajiem līdzekļiem no finanšu sektora dalībniekiem.

Informācija par ECOFIN plānotajiem jautājumiem:

Banku pakotne – vispārējā pieeja

Sanāksmē saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 16. panta 8. punktu plānots izskatīt jautājumu “Pasākumi banku nozarē (Regulas par CRR⁴ un SRMR⁵ un Direktīvas par CRD⁶ un BRRD⁷) – vispārēja pieeja”. Ministri tiks aicināti apspriest Bulgārijas prezidentūras izvirzītos atvērtos Banku pakotnes jautājumus ar mērķi vienoties par vispārējo pieeju.

Eiropas Komisija 2016.gada 23.novembrī nāca klajā ar Banku pakotni, kurā ietilpst pieci tiesību aktu priekšlikumi, kas grozītu spēkā esošos tiesību aktus:

1. priekšlikums regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 (CRR priekšlikums);
2. priekšlikums direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2013/36 / ES (CRD priekšlikums);
3. priekšlikums direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2014/59 / ES (BRRD priekšlikums);
4. priekšlikums direktīvai, ar ko groza BRRD⁸ (Banku kreditoru hierarhijas priekšlikums);
5. priekšlikums regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 806/2014 (SRMR priekšlikums).

Atbilstoši Padomes 2016.gada ceļa kartei Banku pakotnes galvenais mērķis ir samazināt kopējos riskus banku nozarē, ES tiesību aktos ieviešot finanšu regulējuma reformu kopumu, par ko ir panākta vienošanās starptautiskā līmenī pēc 2008.gada finanšu krīzes.

Slovākijas, Maltas, Igaunijas un Bulgārijas prezidentūru laikā Padomes Finanšu pakalpojumu darba grupa izvērtēja Banku pakotnes priekšlikumus. Darba grupas sanāksmes tika strukturētas divās atsevišķās darba plūsmās: 1) prudenciālās prasības (kapitāls, likviditāte un finanšu iestāžu uzraudzība), 2) banku atveseļošana un noregulējums.

⁴ *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) No 575/2013 as regards the leverage ratio, the net stable funding ratio, requirements for own funds and eligible liabilities, counterparty credit risk, market risk, exposures to central counterparties, exposures to collective investment undertakings, large exposures, reporting and disclosure requirements and amending Regulation (EU) No 648/2012.*

⁵ *Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) No 806/2014 as regards loss-absorbing and recapitalisation capacity for credit institutions and investment firms.*

⁶ *Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 2013/36/EU as regards exempted entities, financial holding companies, mixed financial holding companies, remuneration, supervisory measures and powers and capital conservation measures.*

⁷ *Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2014/59/EU on loss-absorbing and recapitalisation capacity of credit institutions and investment firms and amending Directive 98/26/EC, Directive 2002/47/EC, Directive 2012/30/EU, Directive 2011/35/EU, Directive 2005/56/EC, Directive 2004/25/EC and Directive 2007/36/EC.*

⁸ *Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on amending 2014/59/EU of the European Parliament and the Council as regards the ranking of unsecured debt instruments in insolvency hierarchy.*

Politiskā līmenī pašlaik jau ir noslēgti divi Banku pakotnes elementi. 2017.gada 25.oktobrī Padome un Eiropas Parlaments panāca politisku vienošanos par direktīvas projektu, ar ko groza BRRD attiecībā uz nenodrošināto parāda instrumentu klasifikāciju maksātnespējas hierarhijā, kā arī par projektu regulai par IFRS9⁹ pārejas pasākumiem un lieliem riska darījumiem. Šie divi tiesību akti jau ir stājušies spēkā.

Attiecībā uz citiem Banku pakotnes elementiem ir panākts ievērojams progress un ir sagatavoti kompromisa priekšlikumi¹⁰ attiecībā uz CRR, CRD, BRRD un SRMR priekšlikumiem. Bulgārijas prezidentūra uzskata, ka minētie kompromisa teksti šajā posmā atspoguļo labāko iespējamo kopējo pakotni. Tomēr vēl ir jāatrisina vairāki politiski jautājumi. Iespējamie atvērtie jautājumi Bulgārijas prezidentūras ieskatā:

1. *tirdzniecības portfeļa fundamentālā pārskata ieviešana (FRTB);*
2. *darījumu traktējums Banku savienībā ar mērķi novērtēt institūciju sistēmisko dabu, kas skar globālās sistēmiski nozīmīgās iestādes (G-SNI);*
3. *izņēmumi CRR/CRD tvērumā;*
4. *minimuma prasību pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām (MREL) subordinācija.*

Turklāt, ņemot vērā jautājuma nozīmīgumu Latvijai, Latvija plāno paust savu pozīciju jautājumā:

5. *citu sistēmiski nozīmīgu iestāžu (O-SII) kapitāla rezerve.*

Atbilstoši prezidentūras ierosinātajai pieejai jaunākajā CRD kompromisa tekstā O-SII rezerves un O-SII rezerves meitasuzņēmumiem maksimālie ierobežojumi ir noteikti attiecīgi 3% un (banku grupa plus) 1% apmērā. Pastāv iespējamība, ka tie ir pārāk zemi, lai nodrošinātu pietiekamu risku, kas rodas O-SII darbības rezultātā, mazināšanu, tādējādi apdraudot iekšzemes finanšu sistēmas stabilitāti.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē¹¹

1. *tirdzniecības portfeļa fundamentālā pārskata ieviešana*

⁹ *International Financial Reporting Standard 9 - Financial Instruments.*

¹⁰ Skat. 8626/18; 8627/18; 8628/18; 8629/18.

¹¹ Plānots virzīt apstiprināšanai š.g. 22.maija Ministru kabineta sēdē pozīciju Nr.2 "Par priekšlikumiem: – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 attiecībā uz sviras rādītāju, neto stabila finansējuma rādītāju, prasībām attiecībā uz pašu kapitālu un atbilstīgām saistībām, daļņjumu partnera kredītrisku, tirgus risku, riska darījumiem ar centrālajiem darījumu partneriem, riska darījumiem ar kolektīvu ieguldījumu uzņēmumiem, lieliem riska darījumiem, pārskatu sniegšanas un atklāšanas prasībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012

– Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 806/2014 attiecībā uz zaudējumu absorbcijas un rekapitalizācijas spēju kredītiestādēm un ieguldījumu brokeriem

– Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva, ar ko groza Direktīvu 2014/59/ES par kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru zaudējumu absorbcijas un rekapitalizācijas spēju un ar ko groza Direktīvu 98/26/EK, Direktīvu 2002/47/EK, Direktīvu 2012/30/ES, Direktīvu 2011/35/ES, Direktīvu 2005/56/EK, Direktīvu 2004/25/EK un Direktīvu 2007/36/EK

– Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva, ar ko groza Direktīvu 2013/36/ES attiecībā uz atbilstīgajām saistībām, finanšu pārvaldītājsabiedrībām, jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām, atalgojumu, uzraudzības pasākumiem un pilnvarām un kapitāla saglabāšanas pasākumiem".

Latvija uzskata, ka no jauna ieviesto **101.a pantu** iestādes var uzskatīt par pārāk apgrūtināšu, jo tas prasa vienlaicīgi ieviest un ziņot par divām tirgus riska sistēmām, jo 2. punkts paredz, ka visām iestādēm, neatkarīgi no to lieluma un sarežģītības, ir jāziņo par aprēķiniem saskaņā ar jauno standartizēto pieeju. Ņemot vērā pieejas sarežģītību, tas būtu ļoti nevēlami, un nav pilnībā skaidrs, vai tāds bija nolūks vai tikai pēdējā brīža izmaiņu sekas. Šķiet pretrunīgi, ka saskaņā ar 101.a pantu iestādei, kas izmanto vienkāršotu standartizēto pieeju pašu kapitāla prasību aprēķināšanai attiecībā uz tirgus risku, arī ir prasība aprēķināt un sniegt datus, kas saistīti ar jauno standartizēto pieeju, lai gan šie aprēķini nav izmantoti, lai noteiktu pašu kapitāla prasības tirgus riskam.

Attiecībā uz **104. pantu un 104.a pantu** - **Latvija uzskata**, ka būtu vēl jāprecizē, kāpēc šis pants tiek atcelts, jo tas ir galvenais FRTB aspekts, un tas ir piemērojams neatkarīgi no pieejas, ko izmanto, lai aprēķinātu pašu kapitāla prasības tirgus riskam, un neatkarīgi no Bāzeles komitejas kavēšanās (šī nav joma, ko pārskata Bāzeles komiteja). Šī panta izslēgšana ir vēl jo vairāk mulsinoša, ņemot vērā, ka tiek saglabātas prasības attiecībā uz tirdzniecības vietām 104.b pantā. Līdzīga situācija ir vērojama attiecībā uz 325.c pantu par ārvalstu valūtas riska strukturālo ierobežošanu - šie noteikumi būtu jāpiemēro, neskatoties uz kavēšanos Bāzeles komitejā. **Latvija vēlas saglabāt** 104.a pantu un jo īpaši 104. pantu, jo tie ir nenovērtējami, lai izveidotu skaidras robežas starp netirdzniecības un tirdzniecības portfeli, tomēr arī **atzīst** to, ka šo pantu saglabāšana varētu radīt problēmas iestādēm, kuras izmanto pašlaik piemērojamus iekšējos modeļus, aprēķinot pašu kapitāla prasības tirgus riskam.

2. *darījumu traktējums Banku savienībā ar mērķi novērtēt institūciju sistēmisko dabu, kas skar globālās sistēmiski nozīmīgās iestādes (G-SNI)*

Latvija ar bažām raugās uz piedāvātajām izmaiņām G-SNI identificēšanas metodikā. Latvija uzskata, ka šāda pieeja varētu būt piemērota situācijā, kad Banku savienības ietvars būtu pilnībā ieviests un nodrošināti nepieciešamie aizsardzības mehānismi, lai novērstu pārlietu prasību samazināšanās risku un negatīvu ietekmi uz citām dalībvalstīm. Šobrīd un tuvākā pārskatāmā nākotnē vairāki Banku savienības elementi vēl nebūs pabeigti, tādēļ šādas pieejas ieviešana var novest pie sistēmisko risku palielināšanās, kas ES ietvaros kaitīgas ietekmes (*contagion*) rezultātā varētu potenciāli ietekmēt arī tās dalībvalstis, kurās G-SNI tiešā vai netiešā veidā darbību neveic.

Latvija pievienojas Igaunijas sagatavotajai **deklarācijai**. Deklarācijā vēlreiz apstiprināta apņemšanās pēc iespējas drīz pabeigt Banku savienības izveidi un sarunas par banku pakotni. Tajā norādīts, ka pieeja Banku savienības virzībai uz vienotu jurisdikciju (kas atspoguļojas darījumu traktējumā Banku savienībā ar mērķi novērtēt institūciju sistēmisko dabu, kas skar globālās sistēmiski nozīmīgās iestādes) šķiet pārāk priekšlaicīga un pilnībā neatbilst starptautiskajai metodoloģijai, par ko vienojusies Bāzeles komiteja. Situācijā, kad Banku savienības izveide nav pabeigta, jo risku mazināšana nav pietiekama, Vienotā noregulējuma fonda atbalsta mehānisma

un Banku savienības trešā pīlāra (Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmas) nav, Banku savienība kā vienota jurisdikcija ir priekšlaicīga. Šīs jaunās izmaiņas, kas parādījās Padomē notikušo banku pakotnes sarunu pēdējā posmā, šķiet, rada pašreizējā brīdī nepiemērotu precedentu, kas dažās dalībvalstīs var radīt nopietnas sekas.

3. *izņēmumi CRR/CRD tvērumā;*

Latvija atbalsta prezidentūras priekšlikumu attiecībā uz CRD tvērumu (CRD 2. pants) kā tas atspoguļots jaunākajā prezidentūras kompromisa tekstā.

4. *minimuma prasību pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām (MREL) subordinācija.*

Attiecībā uz GSII un top līmeņa bankām Prezidentūra piedāvā divas opcijas MREL noteikšanai, kuru galvenā atšķirība ir – 1.opcija paredz MREL veidot saskaņā ar noregulējuma iestādes viedokli līdz 8% no kopējām saistībām un pašu kapitāla, savukārt 2.opcija paredz veidot MREL 8% apmērā no kopējām saistībām un pašu kapitāla kā obligātu prasību. Lai efektīvāk mazinātu riskus finanšu sektorā, **Latvija atbalsta** Prezidentūras piedāvāto 2.opciju. **Latvija atbalsta** Prezidentūras piedāvātos subordinācijas principus bankām, kas nav GSII un top līmeņa bankas. Šie principi ir balstīti uz principa “neviens kreditors nav sliktākā situācijā” ievērošanas novērtējumu, kā arī subordinācija tiek veikta līdz līmenim kāds ir nepieciešams atbilstoši “neviens kreditors nav sliktākā situācijā”, bet ne augstākā līmenī par 8% no kopējām saistībām un pašu kapitāla vai atbilstoši direktīvā noteiktajai prudenciālajai formulai. **Latvijai ir svarīgi**, lai attiecībā uz MREL prasību noteikšanas termiņu, tiktu saglabāti pašreizējā BRRD teksta 45m. pantā iekļautie nosacījumi, kas ļauj noregulējuma iestādei noteikt kredītiestādēm MREL prasības jau pirms 2024. gada 1. janvāra, ņemot vērā kredītiestādes spēju izpildīt MREL prasības.

Latvija atbalsta BRRD priekšlikuma 45.c panta punktā 3.a noteikto aktīvu sliekšni, sākot no kura kredītiestāžu noregulējuma grupām tiek piemērotas speciālas MREL prasības noteikt 100 miljardus euro.

5. *citu sistēmiski nozīmīgu iestāžu (O-SII) kapitāla rezerve.*

Attiecībā uz Bulgārijas prezidentūras ierosināto pieeju CRD kompromisa tekstā **Latvija uzskata**, ka O-SII rezerves un O-SII rezerves meitasuzņēmumiem maksimālie ierobežojumi attiecīgi 3% un (banku grupa plus) 1% ir pārāk zemi, lai nodrošinātu pietiekamu risku, kas rodas O-SII darbības rezultātā, mazināšanu, tādējādi apdraudot iekšzemes finanšu sistēmas stabilitāti. Tāpēc (banku grupa plus) 1,5% O-SII rezerves ierobežojums meitasuzņēmumiem mums ir minimums. Kaut arī ierosinātā pieeja ļauj O-SII rezervi noteikt virs 3% pēc EK atļaujas saņemšanas, mēs vēlamies atzīmēt, ka šī elastība neattiecas uz meitasuzņēmumu (banku grupas plus) 1% ierobežojumu. Turklāt O-SII rezerves / sistēmiskā riska rezerves (*systemic risk buffer*, SRB) kopējā maksimālā summa būtu labāk līdzsvarota 6% līmenī. Kopumā, **Latvija uzskata**, ka attiecībā uz makrouzraudzības instrumentu kopumu pašreizējais

priekšlikums nepietiekami kompensē zaudēto elastību, kas rodas CRD 103. panta atcelšanas rezultātā.

Pasākumi, lai stiprinātu administratīvo sadarbību pievienotās vērtības nodokļa (PVN) jomā – vispārējā pieeja

Tiek plānots vienoties par vispārējo pieeju attiecībā uz Bulgārijas prezidentūras sagatavoto kompromisa tekstu par priekšlikumu Padomes Regulai, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 904/2010 par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa (PVN) jomā.

Eiropas Komisija 2016.gada 7.aprīļa rīcības plānā PVN jomā noteica virzību attiecībā uz vienotas Eiropas Savienības PVN zonas izveidi, vienlaikus iezīmējot PVN sistēmas modernizācijas galvenos virzienus, tai skaitā īstermiņa pasākumus PVN plaisas¹² samazināšanai. Eiropas Savienības Padomes secinājumos par PVN rīcības plānu tika apstiprināts, ka attiecībā uz steidzamiem pasākumiem nolūkā cīnīties pret krāpšanu PVN jomā un risinātu neiekasētā PVN problēmu īpaši svarīgi ir stingri juridiski noteikumi, kas neļauj veikt krāpšanu. Būtiski nozīmīga ir nodokļu iestāžu administratīvās sadarbības uzlabošana un nostiprināšana, sekmējot efektīvāku informācijas apmaiņu starp nodokļu administrācijām. Tādējādi viens no esošās PVN sistēmas modernizēšanas pasākumiem ir priekšlikums esošo instrumentu darbības pastiprināšanai, lai sekmētu administratīvo sadarbību PVN jomā. Visi šie pasākumi veicinās lielāku savstarpējo uzticēšanos starp nodokļu iestādēm, kas būs nepieciešama, lai pilnībā īstenotu galīgo PVN sistēmu un mazinātu pārrobežu krāpšanu.

Priekšlikuma galvenie mērķi ir šādi:

- visu attiecīgo datu kopīga apstrāde un analīze *Eurofisc*¹³ ietvaros;
- koordinētām pārbaudēm dalībvalstu starpā paredzētā darbības regulējuma uzlabošana;
- datu apmaiņas izveidošana starp dalībvalstu nodokļu administrācijām un tiesībsardzības iestādēm ES līmenī;
- vēršanās pret krāpšanu saistībā ar divējādo PVN režīmu, kas piemērojams automobiļiem, uzlabojot automobiļu reģistrācijas datu pieejamību;
- tādas krāpšanas apkarošana, kas saistīta ar muitas 42. un 63. procedūru.¹⁴

¹² Lai noteiktu, cik lieli ir krāpšanas apmēri ar PVN katrā valstī, starptautiskajā praksē izmanto tā saucamo PVN plaisas (VAT GAP) aprēķinu. PVN plaisa parāda procentuālo starpību starp PVN, kurš būtu jāiekasē, un faktiski iekasēto PVN.

¹³ *Eurofisc* ir valstu nodokļu administrāciju sadarbības tīkls, kas paredzēts ātrai un daudzpusējai apmaiņai ar konkrētu informāciju par krāpšanu PVN jomā.

¹⁴ Muitas procedūra, kad preces importē bez PVN, ja preces paredzētas piegādāt uz citu dalībvalsti. 42.muitas procedūra ir preču, uz kurām attiecas piegāde citā dalībvalstī ar atbrīvojumu no PVN, vienlaicīga laišana brīvā apgrozībā un izlaišana patēriņam. 63.muitas procedūra ir preču, ko piegādā citā dalībvalstī ar atbrīvojumu no PVN, atpakaļieošana un vienlaicīga laišana brīvā apgrozībā, un nodošana patēriņam.

Līdz ar to priekšlikums aptver šādus tematus:

- informācijas apmaiņa bez iepriekšējā pieprasījuma;
- kopīgs audits;
- *Eurofisc* darbība;
- procedūras PVN atmaksai PVN maksātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību atmaksas dalībvalstī;
- smagas krāpšanas PVN jomā izpaušana citām insitūcijām;
- datu par muitas 42. un 63. procedūru un transportlīdzekļu reģistrācijas datu izmantošana;
- informācijas pieejamība PVN maksātājiem.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē¹⁵

Latvija kopumā pozitīvi vērtē iniciatīvas, ar kurām tiek realizēts PVN rīcības plāns, tajā skaitā esošo administratīvo instrumentu darbības pastiprināšanu, tādā veidā sekmējot operatīvāku un efektīvāku administratīvo sadarbību, lai cīnītos pret krāpšanās shēmām PVN jomā.

Latvija kompromisa vārdā atbalsta Bulgārijas prezidentūras kompromisa priekšlikumu.

Latvija pēc būtības atbalsta informācijas apmaiņu *Eurofisc* ietvaros starp dalībvalstu nodokļu administrācijām un tiesībaizsardzības iestādēm ES līmenī (*OLAF*, Eiropolu, Eiropas Prokuratūru). Tomēr **Latvija uzskata**, ka šādi datu apmaiņai, ko pēc savas iniciatīvas īsteno *Eurofisc* darbības jomas koordinatori, vajadzētu notikt tikai pēc saskaņošanas ar konkrētām dalībvalstīm, kuras ir attiecīgo datu īpašnieces.

Latvija konceptuāli atbalsta datu par 42. un 63. muitas procedūras importa pieejamības nodrošināšanu nodokļu administrācijām. Tomēr **Latvijai ir bažas** par šo 42. un 63. muitas procedūras importa darījumu datu sasaisti ar importētāja kopsavilkuma pārskatu datiem, jo praksē varētu būt problēmas nodrošināt datu sniegšanu priekšlikumā norādītajā griezumā. Turklāt **Latvijai ir šaubas** par plānoto importa datu efektīvu un lietderīgu izmantošanu cīņā ar PVN krāpšanas gadījumiem, kuri radušies ļaunprātīgi izmantojot 42. un 63. muitas procedūru, un nepieciešamo *Eurofisc* koordinācijas ierēdņu resursu pietiekamību šādas liela apjoma informācijas apstrādei.

Latvija konceptuāli atbalsta tāda jauna sadarbības instrumenta ieviešanu kā kopīgs audits, kas ļautu divu vai vairāku dalībvalstu nodokļu administrāciju ierēdņiem

¹⁵ Plānots virzīt apstiprināšanai š.g. 22.maija Ministru kabineta sēdē pozīciju Nr.1 "Par priekšlikumu Padomes Regulai, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 904/2010 par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā"

apvienot savu potenciālu, lai pārbaudītu viena vai vairāku saistītu PVN maksātāju veiktos pārrobežu darījumus.

Latvija pēc būtības atbalsta pasākumus, kas vērsti uz administratīvā sloga un izmaksu samazināšanos gan PVN maksātājiem, gan nodokļu administrācijām, tādējādi neiebilst pret iespēju vienā dalībvalstī izveidojušos PVN pārmaksu pēc PVN maksātāja piekrišanas novirzīt PVN parāda segšanai dalībvalstī, kur PVN maksātājs veic savu saimniecisko darbību.

Latvija atbalsta transportlīdzekļu reģistrācijas datu pieejamības uzlabošanu, nodrošinot automātisku datu apmaiņu starp dalībvalstīm, izmantojot *EUCARIS*¹⁶ platformu.

(iesp.) PVN vispārējā apgrieztā maksāšanas sistēma – vispārējā pieeja

ECOFIN sanāksmes laikā plānots atkārtoti apspriest priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz pagaidu vispārējas apgrieztās maksāšanas sistēmas piemērošanu saistībā ar noteiktu preču un pakalpojumu piegādēm, kam pārsniegta noteikta robežvērtība, groza Direktīvu 2006/112/EK par kopējo PVN sistēmu, lai vienotos par vispārēju pieeju, jo 2017.gada jūnija ECOFIN sanāksmē netika panākta vienošanās par šo priekšlikumu.

Priekšlikuma mērķis ir samazināt atsevišķās dalībvalstīs krāpšanu PVN jomā un novērst tās izplatību, nodrošinot, ka krāpšana PVN jomā nepārvietojas no vienas nozares uz citu vai starp dalībvalstīm.

Priekšlikums paredz īpaša juridiskā pamata noteikšanu vispārējās PVN apgrieztās maksāšanas kārtības piemērošanai uz noteikta laika periodu precēm un pakalpojumiem, kuru vērtība pārsniedz noteiktu robežvērtību. Šajā priekšlikumā joprojām paredzēts augsts subsidiaritātes līmenis dalībvalstīm, jo šīs kārtības piemērošana ir brīvprātīga un, ja ir izpildīti kritēriji, katra dalībvalsts var pieņemt lēmumu par to, vai pieprasīt šādu atkāpi.

Lai ieviestu vispārējo PVN apgrieztās maksāšanas kārtību, dalībvalstij ir jāatbilst noteiktiem nosacījumiem, kas raksturo augstu PVN krāpšanas līmeni dalībvalstī. Priekšlikums paredz, ka dalībvalstij, kas piemēro vispārējo PVN apgrieztās maksāšanas kārtību, ir jānosaka atbilstošu un efektīvu elektronisku ziņošanas pienākumu visiem reģistrētiem PVN maksātājiem.

Lai dalībvalsts varētu ieviest vispārējo PVN apgrieztās maksāšanas kārtību, tā iesniedz pieteikumu Eiropas Komisijai, kurā norāda PVN direktīvā noteikto informāciju (atbilstību vispārējās PVN apgrieztās maksāšanas kārtības nosacījumiem, šīs kārtības piemērošanas laiku, PVN maksātāju informēšanas pasākumus un pasākumu aprakstu papildinošiem pasākumiem). Ja visa informācija ir

¹⁶ EUCARIS ir Eiropas transportlīdzekļu un vadītāja apliecību informācijas sistēma, kas darbojas no 1994.gada ar mērķi valstu reģistrācijas iestādēm sadarboties cīņā pret starptautiskām transportlīdzekļu zādībām un vadītāja apliecību tūrisma, apmaiņoties ar transportlīdzekļa reģistrācijas un vadītāja apliecības informāciju.

iesniegta, Eiropas Komisija trīs mēnešu laikā iesniedz Padomē priekšlikumu par atkāpes piešķiršanu konkrētajai dalībvalstij. Padome, pieņemot lēmumu vienprātīgi, var atļaut dalībvalstij ieviest vispārējo PVN apgrieztās maksāšanas kārtību. Ja Eiropas Komisija uzskata, ka pieprasījums neatbilst noteiktajām prasībām, tad ievērojot šo pašu termiņu, tā sniedz atteikuma paskaidrojumu dalībvalstij un Padomei.

Ja tiek konstatēta vispārējās PVN apgrieztās maksāšanas kārtības negatīva ietekme uz iekšējo tirgu, tad Eiropas Komisija iesaka atcelt visus īstenošanas lēmumus ne agrāk kā divpadsmit mēnešus pirms pirmais īstenošanas lēmums, kas atļāvis ieviest vispārējo PVN apgrieztās maksāšanas kārtību, ir stājies spēkā. Tiek uzskatīts, ka Padome ir atcēlusi šos īstenošanas lēmumus, ja vien Padome 30 dienu laikā nenolemj noraidīt Eiropas Komisijas ieteikumu.

Vispārējā PVN apgrieztās maksāšanas kārtība piemērojama tik ilgi, kamēr tiks ieviesta galīgā PVN sistēma.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē¹⁷

Latvija kopumā atbalsta priekšlikumu, ka nepieciešamības gadījumā ar vispārējo PVN apgrieztu maksāšanas kārtību dalībvalstis varētu uzlabot PVN iekasēšanu un efektīvāk apkarot PVN nemaksāšanu, tādējādi varētu veicināt dalībvalstu ieņēmumu pieaugumu. Tādējādi Latvija **kompromisa vārdā var atbalstīt** priekšlikuma tālāko virzību, lai gan Latvija **saskata problēmas un riskus**, kā šāda vispārēja PVN apgrieztās maksāšanas kārtība darbosies dalībvalstī, kura izvēlas šo kārtību ieviest. **Saskatām arī risku** attiecībā uz darījuma robežvērtības 10 000 *euro* apmērā noteikšanu, jo varētu tikt sadalīti darījumi tā, lai minētā robežvērtība netiktu pārsniegta.

Latvijai nav iebildumu, ja vispārējo PVN apgrieztās maksāšanas kārtību ievieš uz ierobežotu laika periodu.

(iesp.) PVN e-publikācijas – vispārējā pieeja

ECOFIN sanāksmes laikā tiek plānots apspriest vispārēju pieeju par priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko groza direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN likmēm, ko piemēro grāmatām, laikrakstiem un periodiskiem izdevumiem.

Saskaņā ar Direktīvu 2006/112/EK elektroniski sniegtajiem pakalpojumiem, t.sk. elektroniski sniegtām publikācijām (turpmāk – e-publikācijām), jāpiemēro PVN standartlikme, kas ES kā minimālā ir noteikta 15% apmērā. Vienlaikus, dalībvalstīm ir iespēja publikācijām jebkurā fiziskā formātā noteikt samazinātu PVN likmi, kas

¹⁷ Uz 2017.gada 16.jūnija ECOFIN tika apstiprināta Latvijas pozīcija Nr.2 “Par priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz pagaidu vispārējās apgrieztās maksāšanas sistēmas piemērošanu saistībā ar noteiktu preču un pakalpojumu piegādēm, kam pārsniegta noteikta robežvērtība, groza Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu”.

attiecīgi ES kā minimālā ir noteikta 5% apmērā, un atsevišķām dalībvalstīm ir dota iespēja turpināt piemērot PVN likmes, kas ir zemākas nekā šobrīd esošā minimālā PVN likme 5% apmērā, tā sauktās īpaši samazinātās likmes, tostarp atbrīvojumus ar tiesībām atskaitīt iepriekšējā stadijā samaksāto PVN noteiktām drukātām publikācijām.

Direktīva 2006/112/EK pašlaik liedz dalībvalstīm piemērot e–publikācijām tādas pašas PVN likmes, kādas tās piemēro fiziskām publikācijām, tādējādi e–publikācijām ir ievērojami mazāk labvēlīgs PVN režīms salīdzinājumā ar drukātām publikācijām.

Priekšlikuma mērķis ir ļaut dalībvalstīm saskaņot PVN likmes e–publikācijām un jebkura fiziskā formāta publikācijām, ņemot vērā tehnoloģisko attīstību digitālajā ekonomikā. Dalībvalstīm būtu jā saglabā rīcības brīvība noteikt PVN likmes publikācijām un ierobežot samazinātu PVN likmju piemērošanas jomu.

Šie noteikumi vairs nebūs piemērojami, tiklīdz ES Padome pieņems tiesību aktus par galīgo PVN sistēmu, tostarp noteikumus par PVN likmju noteikšanu.¹⁸

Latvijas nostāja ECOFIN padomē¹⁹

Latvija pēc būtības atbalsta vienādu attieksmi pret fiziska un digitāla formāta publikācijām, tādējādi **kopumā atbalsta** priekšlikumu. Vienlaikus uzsverot, ka dalībvalstu līmenī jautājums par samazinātās PVN likmes ieviešanu joprojām ir skatāms valsts budžeta politikas kontekstā.

Latvija tomēr vērš uzmanību uz praktiskām problēmām, kas varētu rasties, ieviešot samazināto PVN likmi e–publikācijām. Pastāv bažas, ka varētu tikt apgrūtināta pārrobežu tirdzniecība un arī PVN administrēšana. Lai gan atbalstām pieeju, ka dalībvalstīm jā saglabā rīcības brīvība ierobežot samazināto PVN likmju piemērošanas jomu, tomēr rodas jautājums, vai dalībvalstīm piešķirtā brīvība neradīs problēmas PVN piemērošanā pārrobežu darījumos, kad PVN maksātājam ir jāsaprot, kāda PVN likme piemērojama konkrētajai e–publikācijai attiecīgajā dalībvalstī.

Dažādi – aktuālie tiesību aktu priekšlikumi – Prezidentūras informācija

Prezidentūra informēs par aktuālākajiem tiesību aktu priekšlikumiem finanšu pakalpojumu jomā.

¹⁸ 2018.gada 18.janvārī Eiropas Komisija nāca klajā ar priekšlikumu direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa likmēm. Šī priekšlikuma mērķis ir ieviest noteikumus par PVN likmju noteikšanu visā Eiropas Savienībā, stājoties spēkā galīgajai PVN sistēmai darījumos starp dalībvalstīm.

¹⁹ 2017.gada 16.jūnija ECOFIN tika skatīts jautājums par priekšlikumu PVN likmēm e–publikācijām, par ko ir apstiprināta pozīcija Nr.1 “Par Eiropas Komisijas priekšlikumu – Padomes Direktīva, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa likmēm, ko piemēro grāmatām, laikrakstiem un periodiskiem izdevumiem”.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Padomes secinājumi par 2018.gada Padziļinātajiem pārskatiem (IDR) un Valstu specifisko rekomendāciju ieviešanu - *apstiprināšana*

Sanāksmes laikā plānots apstiprināt ES Padomes secinājumus par 2018.gada Padziļinātajiem pārskatiem un Valstu specifisko rekomendāciju ieviešanu.

Eiropas Komisijas izstrādātais ES Padomes secinājumu projekts paredz, ka Padome (ECOFIN) piekritīs Eiropas Komisijas piedāvātajiem secinājumiem.

IDR ziņojumā 11 dalībvalstīm (Bulgārija, Horvātija, Kipra, Francija, Vācija, Īrija, Itālija, Nīderlande, Portugāle, Spānija un Zviedrija) konstatētas dažāda rakstura un smaguma makroekonomikas nelīdzsvarotības saskaņā ar MIP (Makroekonomikas nelīdzsvarotības procedūra), un ka Slovēnijai vairs nav makroekonomiskās nelīdzsvarotības MIP nozīmē. Savukārt pārmērīga nelīdzsvarotība pastāv 3 dalībvalstīs (Horvātijā, Kiprā un Itālijā).

Panākumi, ko vairākas dalībvalstis ir sasniegušas, lai novērstu to nelīdzsvarotību, atbalsta gan reformas, gan ekonomikas izaugsmi. Tomēr iekšējās un ārējās nelīdzsvarotības joprojām ir riska avots, ja tās tiek koriģētas lēni un nevienmērīgi, un ne visas korekcijas ir strukturālas, bet daļēji saistītas ar pozitīvo ekonomisko ciklu. Ir nepieciešama politikā griba un stingra apņemšanās īstenot strukturālās reformas visās dalībvalstīs, jo īpaši, ja tās saskaras ar makroekonomisko nelīdzsvarotību, kas ietekmē EMU normālu darbību.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija atbalsta Padomes secinājumus par 2018.gada Padziļinātajiem pārskatiem un Valstu specifisko rekomendāciju ieviešanu

Padomes secinājumi par 2018.gada Novecošanas ziņojumu - *apstiprināšana*

Sanāksmes laikā plānots apstiprināt Padomes secinājumus par Eiropas Komisijas 2018.gada Novecošanās ziņojumu (*Ageing Report 2018*).

Padomes secinājumu projektā tiek ietverts attiecīgā ziņojuma kopsavilkums, kas kalpos par labu pamatu turpmākai ilgtspējības analīzei. Ziņojumā ietvertās prognozes attiecas uz vecuma radītajiem valsts izdevumiem (pensijām, veselības aprūpei, ilgtermiņa aprūpei, izglītībai) un bezdarbnieku pabalstu izdevumiem.

Kopumā iedzīvotāju novecošanās ES valstīs rada lielu izaicinājumu valsts finanšu ilgtspējai, ko pastiprina ievērojamais valsts parāda līmeņa pieaugums pēc finanšu krīzes. Lai gan parāds ES ir samazinājies, tas joprojām ir paaugstināts un sagaidāms, ka tas saglabāsies virs līmeņa pirms krīzes. Lai risinātu ar novecošanu saistītās ekonomiskās un budžeta sekas, viscaur ES ir jādome kā samazināt valsts parādu,

paaugstināt nodarbinātības līmeni un produktivitāti, reformējot pensiju, veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes sistēmas. Visām dalībvalstīm joprojām ir jāturpina strādāt pie tā, lai paaugstinātu faktisko pensionēšanās vecumu, cita starpā novēršot iespēju nodarbinātajiem pārāgri pamest darba tirgu, veicinātu aktīvu novecošanos, pastiprinot stimulus palikt darba tirgū.

Paredzams, ka visu dalībvalstu kopējie ar vecumu saistītie izdevumi pieaugs par 1,7 % no IKP laikposmā no 2016. līdz 2070. gadam un 2070. gadā sasniegtu 26,6%.

Atbilstoši bāzes scenārijam, tiek prognozēts, ka pie nemainīgas politikas Latvijā 2070.gadā salīdzinājumā ar 2016.gadu ar sabiedrības novecošanos saistīto izdevumu īpatsvars iekšzemes kopproduktā samazināsies no 16,4% no IKP 2016.gadā līdz 15,0% no IKP 2070.gadā. Samazinājumu pamatā noteiks izdevumu valsts pensijām īpatsvara kritums iekšzemes kopproduktā.

Latvijas nostāja ECOFIN padomē

Latvija atbalsta Padomes secinājumus par 2018.gada Novecošanas ziņojumu.

Latvijas delegācija

Delegācijas vadītāja: **Dana Reizniece-Ozola**, finanšu ministre

Delegācijas dalībnieki: **Sanita Pavļuta-Deslandes**, pastāvīgā pārstāve, ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece ES

Arno Pjatkins, finanšu ministres padomnieks

Baiba Bāne, valsts sekretāre

Līga Kļaviņa, valsts sekretāres vietniece finanšu politikas jautājumos (dalība arī *Euro* grupā)

Sintija Ozola, Netiešo nodokļu departamenta Pievienotās vērtības nodokļa nodaļas vadītāja

Agnese Timofejeva, Finanšu ministrijas Fiskālās politikas departamenta direktora vietniece, Ekonomisko un finanšu lietu nodaļas LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES vadītāja

Jevgēnija Belokurova, Finanšu ministrijas nozares padomniece LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Antra Trenko, Latvijas Bankas nozares padomniece LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES

Finanšu ministre

D.Reizniece-Ozola

Sterinoviča
67083837, guna.sterinovica@fm.gov.lv